

Ако земемъ че тъкива отлиčія изцѣло сѫ слѣдующитѣ: материалната и умственна производителностъ, цѣлокупността въ народнїй характеръ, живата душевна свѣрзка между всичките части отъ населението, смѣлата самозащита, чувството на покорството — на дисциплината, и единъ народенъ идеалъ, — то колкото за Българитѣ въ Княжеството ще се покажатъ слѣдующитѣ черти:

Българитѣ въобще сѫ *трудолюбиви и уколюбиви: уръвнѣтъ* (niveau) на *умствеността* (intelligence), т. е. бѣзото схващаніе и разбираніе на работитѣ *стои у тѣхъ по-горе отъ колкото у много околнi народи*; при това между тѣхъ въобще е твърдѣ развито чувството на шеговитостта, на веселбата, на пѣсенъта, но иматъ въобще здрава, ведра и положителна съвѣсть, безъ да ся лишени съвѣсъмъ отъ тая черта на младитѣ и южнитѣ народи: на поддаваніе и въодушевлніе къмъ смѣли скокове; и освѣнъ това тѣ сѫ твърдѣ *пистеливи*. Българитѣ днесъ изобщо притяжаватъ чувството на *сумнителностъ* и *недовѣrie* тѣй единъ къмъ другого за всяко нова случка или постънка, както и къмъ себе си частно, — отъ което се поражда едно доста опредѣлено чувство на *самонеуваженіе* изобщо къмъ себе си *като къмъ народъ*; но отъ друга страна *чувството на междуособното разенство* е твърдѣ развито помежду тѣхъ, — и като слѣдствіе отъ горнитѣ тѣ двѣ вкоренени черти — явява се познатата българска упоритостъ, познатитѣ напѣтъ дѣртъ *инадъ*, който показва, че при всичкото ни самопререніе, бухти и дѣйствува въ нась крѣпката жизнена сила. Тукъ можъ да притури че Българитѣ обичатъ въобще да си попийнуватъ, но че пиянство въ страшнитѣ смисъ на думата има твърдѣ, твърдѣ малко; има и развратъ, опѣкъ и обикновенъ, но и той е сравнително твърдѣ незначителенъ; — можъ да приложъ само, че първйтѣ е на изгасваніе, а вторйтѣ на разяваніе. Вехтата старѣшинска задружностъ на фамиліитѣ повечето е исчезнала въ предѣлитѣ на Българското Княжество, *общтинскитѣ старѣшински съѣти* сѫ се завардили повредъ до въ послѣдни време, но отъ новитѣ преобразованія на управителнитѣ съвѣти настанжла е особено по градищтата